

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА”

«РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ В СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ»»

Д.е.н., професор
Бондар Микола Іванович

Стаття 3 Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) Державна політика у сфері вищої освіти: ...п.5. наступності процесу здобуття вищої освіти

Головним завданням ступеневої освіти є:

- поєднання всіх етапів здобуття вищої та професійної освіти;
- зацікавити здобувача в необхідності здобуття якісної освіти та його професійного зростання.

Вища освіта

Професійна
освіта

Підвищення
кваліфікації

Загальні проблеми вищої освіти

*

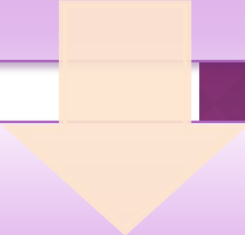
Невизначеність та постійні зміни в здобутті середньої освіти автоматично переходить у формі спадщини до вищої школи при формуванні якісного критерію вступників.

*

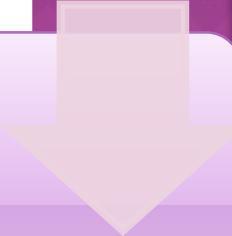
З розвитком технічного прогресу вища школа орієнтована, в основному, на споживачів і користувачів, а не тільки тих, хто має стати висококваліфікованими фахівцями, рушіями прогресу (бухгалтера вважають технічним виконавцем, оператором прикладних програм)

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Концепція системи вищої освіти має базуватися на отриманні професійних компетенцій з урахуванням безперервності освіти.

В основі моделі бухгалтерської освіти вища освіта має бути базою для професійної освіти, а не її альтернативою.

Розвиток бухгалтерської професії повинен ґрунтуватися на освітній моделі, яка б забезпечувала потреби якості освіти та забезпечувала послідовність набуття професійних компетенцій з наступним їх поглибленням та удосконаленням.

ВИМОГИ ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ:

- Визначення спільного бачення рівня вищої освіти;

- Визначення узгоджених мінімальних професійних навичок на кожному рівні підготовки

- Розробка навчальних програм, відповідно до встановлених мінімумів

- Національна акредитація і визнання дипломів

- Інтеграція безперервного процесу навчання, починаючи з ВУЗу і закінчуючи сертифікацією аудитора

Починаючи з 2012 року в Україні запроваджуються принципи розробки освітніх стандартів на основі професійних компетенцій

З 2014 РОКУ УЗАКОНЕНО ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТНЕЙ ВИПУСКНИКА:

- **Молодший бакалавр** (рівень 5): Здатність розв'язувати **типові спеціалізовані задачі** в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов.
- **Бакалавр** (рівень 6): Здатність розв'язувати **складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми** у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
- **Магістр** (рівень 7): Здатність розв'язувати **складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання**, що передбачає **проведення досліджень та/або здійснення інновацій** та характеризується невизначеністю умов і вимог
- **Доктор філософії** (рівень 8): Здатність розв'язувати **комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності**, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ РЕГЛАМЕНТУЄТЬСЯ СТАНДАРТАМИ.
СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ - ЦЕ СУКУПНІСТЬ ВИМОГ ДО ЗМІСТУ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І НАУКОВИХ УСТАНОВ ЗА
КОЖНИМ РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ В МЕЖАХ КОЖНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ.

1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для
здобуття відповідного ступеня вищої
освіти;

2) перелік компетентностей випускника;

3) нормативний зміст підготовки
здобувачів вищої освіти, сформульований
у термінах результатів навчання;

4) форми атестації здобувачів вищої
освіти;

5) вимоги до наявності системи
внутрішнього забезпечення якості вищої
освіти;

За наявності професійних стандартів, стандарт вищої освіти може визначати їх вимоги при підготовці фахівців

6. Вимоги професійних стандартів до підготовки фахівців з бухгалтерського обліку

Стандарт *не суперечить* основним вимогам Міжнародних стандартів професійної освіти бухгалтерів.

Завдання стандарту вищої освіти - не обмежуватися стандартами професійної освіти, а враховувати їх зміст.

В основу фахових компетенцій має бути покладено вимоги МСО 1-6 це початковий професійний рівень.

Перелік МСО переМФБ

Концептуальна основа міжнародних стандартів освіти

Початковий професійний розвиток (ППР)

МСО 1	Початковий професійний розвиток - <i>Вступні вимоги</i>
МСО 2	Початковий професійний розвиток - <i>Технічна компетентність</i>
МСО 3	Початковий професійний розвиток – <i>Професійні навички</i>
МСО 4	Початковий професійний розвиток - <i>Професійні цінності, етика і ставлення</i>
МСО 5	Початковий професійний розвиток – <i>Практичний досвід</i>
МСО 6	Початковий професійний розвиток - <i>Оцінювання професійної компетентності</i>

Безперервний професійний розвиток (БПР)

МСО 7	<i>Безперервний професійний розвиток</i>
МСО 8	<i>Вимоги до професійного розвитку партнерів, відповідальних за завдання з аудиту фінансової звітності</i>

ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Молодший бакалавр	120 кредитів (на базі освіти з терміном навчання 11 років) 90-120 кредитів (на базі освіти з терміном навчання 12 років). Мінімум 65% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних і фахових компетентностей.
Бакалавр	240 кредитів (на базі освіти з терміном навчання 11 років) 180 кредитів (на базі освіти з терміном навчання 12 років) Мінімум 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних і фахових компетентностей.
Магістр	90-120 кредитів для освітньо-професійних програм 120 кредитів для освітньо-наукових програм Мінімум 35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних і фахових компетентностей.
Доктор філософії	Обсяг освітньої складової освітньої-наукової програми доктора філософії становить 30-60 кредитів
Доктор наук	Не передбачає освітньої програми

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА ВИЗНАЧАЄТЬСЯ СТАНДАРТАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ЇХ ВИДАМИ ВИДАМИ:

Інтегральна компетентність

Загальні компетентності

***Спеціальні (фахові)
компетентності***

**Кожна компетенція має розкриватися в
дискрипторах НРК**

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК

Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності

СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ

Технічні знання	Професійні навички	Цінності	Ставлення
-----------------	--------------------	----------	-----------

З урахуванням послідовності досягнення цілей вищої освіти передбачає:

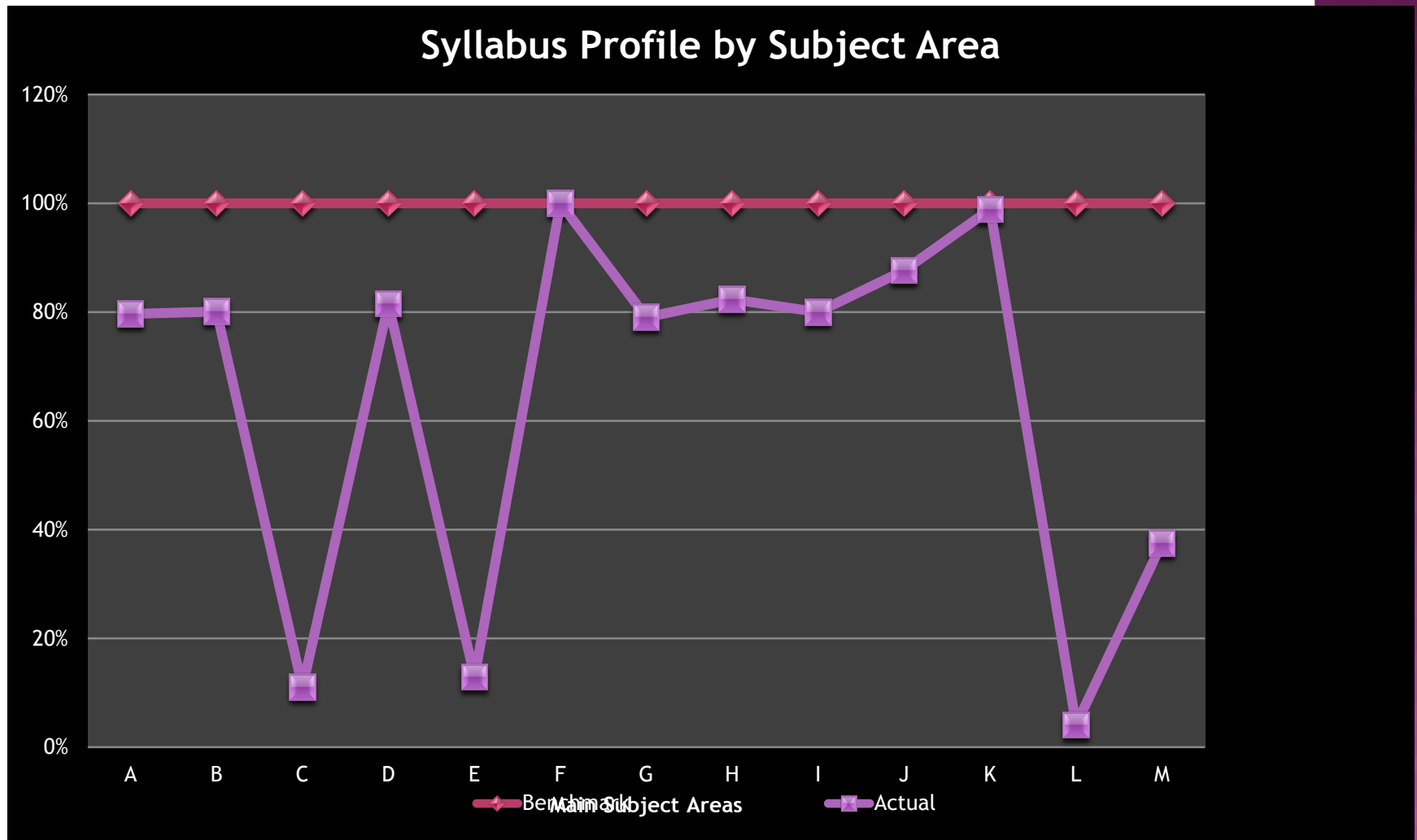
- розвиток універсальної компетентності;
- потім на її основі - фахових (аудитора, фінансового менеджера тощо) .

Тому, головним завданням підготовки фахівців:

на бакалавраті - формування *універсальних* компетенцій в сфері обліку, аудиту та оподаткування;

на магістерському рівні - формування *складних* компетенцій в сфері обліку, аудиту та оподаткування.

BENCHMARKING ANALYSIS RESULTS - FULL SYLLABUS PROFILE (KNEU, 2015)

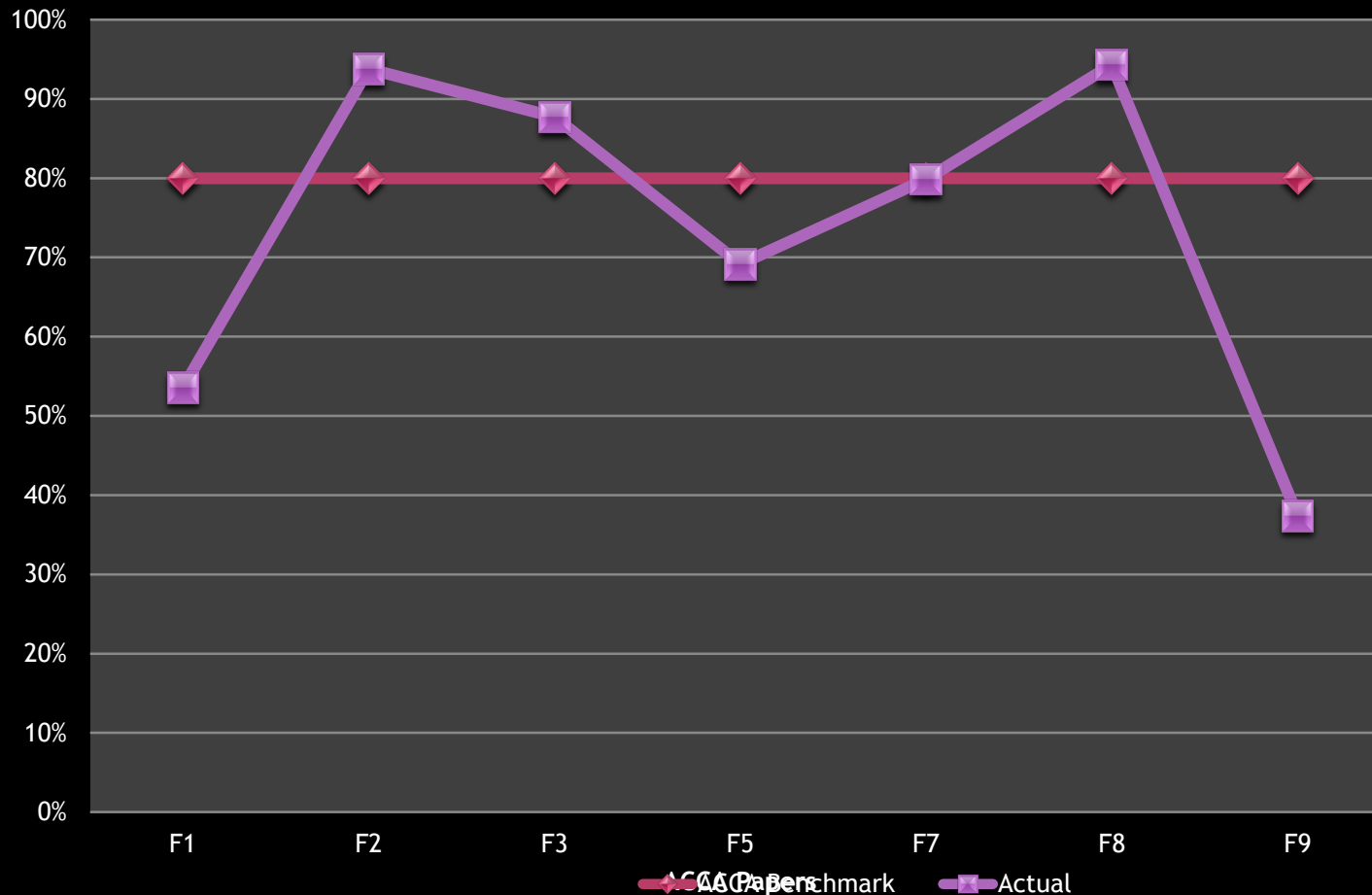
BENCHMARKING ANALYSIS RESULTS - FULL SYLLABUS PROFILE (KNEU, 2015)

A	Управління і бухгалтерський облік	149	80%
B	Методи управлінського обліку	145	80%
C	Управління і етика	10	11%
D	Управління результатами і процес прийняття рішень	97	82%
E	Методи управління	8	13%
F	Поняття фінансового обліку	71	100%
G	Облік операцій і подій	117	79%
H	Складання фінансової звітності	98	82%
I	Аналіз і інтерпретація фінансової звітності	32	80%
J	Аудиторські завдання і завдання з підтвердження достовірності інформації	78	88%
K	Аудиторська перевірка і представлення звітності	88	99%
L	Принципи фінансового управління	3	4%
M	Методи фінансового управління	72	38%
	ВСЬОГО	968	66%

BENCHMARKING ANALYSIS RESULTS

- ACCA PROFILE (KNEU, 2015)

Syllabus Profile against ACCA Benchmark

BENCHMARKING ANALYSIS RESULTS

- ACCA PROFILE (KNEU, 2015)

	Структура ACCA	Topics No.	Coverage	Target
F1	Бухгалтер в бізнесі	127	54%	F1
F2	Управлінський облік	166	94%	F2
F3	Фінансовий облік	171	88%	F3
F5	Управління ефективністю бізнеса	83	69%	F5
F7	Фінансова звітність	103	80%	F7
F8	Аудит и підтвердження достовірності інформації	132	94%	F8
F9	Фінансовий менеджмент	68	37%	F9
	ВСЬОГО	850	72%	

ЗДІЙСНЕНІ ЗАХОДИ З УДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1

- Оновлено зміст навчальних планів з урахуванням досвіду інших країн;

2

- Наближено зміст навчальних програм до вимог міжнародно визнаних сертифікаційних програм з проведенням відповідної акредитації (ACCA, CIMA та інші);

3

- Істотні зміни були внесені до змісту навчальних планів з урахуванням затверджених в 2013 році стандартів освіти магістрів;

4

- З 2014-2015 рр. розроблені якісно нові навчальні плани підготовки магістрів на 1,5 року навчання;

5

- До розробки освітніх стандартів залучено представників громадських професійних організацій, практиків з міжнародних аудиторських компаній.

Нормативний (мінімальний) зміст підготовки здобувачів вищої освіти з обліку, аудиту і оподаткування випускника вищого навчального закладу визначається програмними результатами навчання, щодо набуття професійних компетенцій

Розроблення нового покоління стандартів вищої освіти базуються на досконалості визначення професійних компетенцій, переліку відповідної професійної назви робіт у Національному класифікаторі професій, за якою і має визначатися професійна кваліфікація майбутнього фахівця

Дякую за увагу